

चोरिका स्त्री चीरीति कायति कै-क । भिक्षिकायां
हेमच० ।

चोरिणी स्त्री वैवस्वतमनोसपस्यास्थानसमीपस्थे वदरीक्षेत्रस्थे
नदीभेदे । “जङ्घा बाहुर्विशालायां वदर्यां स (वैवस्वतः)
नराधिपः । इत्युपक्रमे “तं कदाचित् तपस्यन्तमार्द्रचौर
जटाधरम् । चोरिणीतीरभागस्य मत्स्यो वचनमब्रवीत्”
भा० व० १८७७० । [पालङ्कशाके भावप्र० ।

चौरितच्छदा स्त्री चौरवदाचरितः कदो दलं यस्याः ।
चोरीवाक पु० चोरीतिशब्दोवाकः वाचकोऽस्य । कीटभेदे
“चोरिवाकस्तु लवणं बलाका शकुनिर्दधि” मनुना
नवणहरणकर्माविपाके तद्योनिरुक्ता “श्विती वस्त्रं
श्वा रसन्तु चोरी लवणहारकः” याज्ञ० ऐकवाक्यात्
अस्य चोरीसमानर्थकताऽवसेया ।

चोरुक स्त्री चीति-रौति-रुण्डे वा० क । भिक्षिकायां
शब्दार्थचि० । सा सादृश्येनास्यस्य अच् । २फल-
प्रधानवृक्षभेदे न० ।

चोर्ष त्रि० चर नक् पृषो० अत इत्त्वम् । १कृते शीलिते,
२सम्पादिते “चोर्षं व्रतानपि सदा कृतमसंहितानिमान्”
याज्ञ० । ४विदारिते च । [स्वदृष्टे च मेदि० ।

चोर्षपर्ष त्रि० चोर्षं विदारितं पर्षमस्य । १सर्जूरदृष्टे २नि-
चोलिका स्त्री चीति शब्दं लाति ला-क टापि अत इत्त्वम्
चोरिका+रस्य लोवा । भिक्षिकायां शब्दरत्ना० ।

चोर्लक पु० चीदिति शब्दं लकृति लक्-अच् पृषो० । भिक्षि-
कायां शब्दर० ।

चीव यङ्गणे संहतौ च भ्वा० उभ० सक० सेट् । चीवति ते
अचीवीत् अचीविष्ट । चिचीव चिचीये ऋदित् । अचि-
चीवत् त ।

चीव दीप्तौ चुरा० उभ० सक० सेट् । चीवयति ते अचीचिवत् त
चीवर न० चि-वरच् नि० दीर्घः चीव-अच् वा । भिक्षु
प्रावरणे उज्ज्वलदं “कौपिनाच्छादनं यावत्तावदिके च
चीवरम्” भा० व्या० ६१७० । “प्रेतचीवरवसा खनो-
पया” रघुः । “पुच्छभाण्डचीवराण्ण्ड” पा० चीव-
रादर्जने परिधाने च” वार्त्ति० चीवराणि अजयति
परिधत्ते वा संचीवरयते भिक्षुः सि० कौ० । [त्रिका० ।

चीवग्नि पु० चीवरमस्तस्य इति । भिक्षुके वृद्धभिक्षुके
चुंक् पीडने च० उभ० सक० सेट् । चुंकयति ते अचुचुक्तं त ।
चुंक्कार पु० चुक-भावे-अच् चुकं पीडनमाराति सस्यक्-
ददाति आ+रा-क । सिंहनादे त्रिका० ।

चुक्त न० चुक-रक् अत उत्त्वञ्च । १अम्बरसे २अम्बतस
पु० विश्वः २शाकभेदे, (चुकापालङ्क) २शुक्तभेदे च
शब्दार्थचि० । “चुक्रमत्यन्तसुष्णञ्च टोपनं पाचनं
परम् । गूलगुल्मविषम्वामवातज्ज्वहरम परम् ।
बभितष्णास्यवैरस्यहृत् पोडार्याङ्गमान्द्रहृत्” भावप्र० ।
५काञ्चिकभेदे । दूरसास्ते ७सम्भानविशेषे शब्दार्थचि०
“यन्मस्वादि शुषौ भायङ्गे सगुडं चौद्रकाञ्चिकम् ।
धान्यराशौ तिरातस्यं शुक्तं चुक्रं तदुच्यते । द्विगुणं
गुडमध्वारनालमस्तुक्रमादिह” वैद्यकपरिभाषा । ततः
दृढा भावे इमनिच् । चुक्रिमन् अन्तवे पु० । स्वार्थे
क संज्ञायां वा कन् । चुक्रक ततार्थे । (चुकपालङ्)
शाके न० ।

चुक्रफल न० चुक्रं फलति फल-अच् । दृष्ट्यान्ते राजनि० ।
चुक्रवास्तुक न० चुक्रं वास्तुकमिय । (चुकपालङ्) शाकभेदे
राजनि० । [राजनि०

चुक्रवेधक न० चुक्रमिव विधायति विध-एवल् । काञ्चिकभेदे
चुक्रा स्त्री चुक-रक् अत उत्त्वम् । १चाङ्गेय्याम् (आमरुल)
मेदि० । २तिनिद्यां शब्दर० । स्वार्थे क चुक्रिका । अम्ब
लोणिकायाम् (आमरुल) अमरः ।

चुक्रास्त न० चुक्रमिवास्तम् । १दृष्ट्यान्ते (चुकापालङ्)
२शाके ३अम्बलोणिकायां (आमरुल) स्त्री राजनि० ।
चुक्रो स्त्री चुक्र+गौरा० ङीप् । चाङ्गेय्याम् “चुक्रो त्वम्ब-
तरा स्वादो वातघ्नी कफपित्तकृत् । रज्या लघुतरा
पाके हृन्नाकेनातिरोचनी” भावप्र० ।

चुक्षा स्त्री चष मधे वा० ष पृषो० । १हिंसायां चुक्षा
शोलमस्य दन्त्रा० ष । चौष हिंसाशोले त्रि० ।
“शिलाकीर्णं स्वयं शूभ्रं नीलाङ्गनसमोदकम् । वतावि-
तानसंछद्मं चौक्ष(ण्ड)ण्डमित्यभिधीयते । अश्वादिभिरव-
डं यत् चु(ण्डे)क्षेति च परे जगुः । तत्त्वसुदकं चौ-
(ण्डम्)चं सुनिभिःसमुदाहृतम्” भावप्र० उक्ते
जटाधारभेदे । सुश्रुतेन तत्त्वस्य चौष्टसंज्ञाता अचौ
क्षसलिलक्षित योनिम्” इति सुश्रुते निदानस्थाने
चौक्षेति पाठास्तु लिपिकरप्रमादकतः भावप्र० बह्वपु
उक्तकेषु चौण्डमिति पाठः युक्तएव त्रिकाण्डे चुण्डाः
शब्दस्य उपक्रमजलाशयार्थकत्वात् तत्त्वस्यजलस्यैव चौण्ड-
संज्ञोचित्यात्

चुचु(चु)क पु० न० चुचु इत्यव्यक्तशब्दं कायनि पीयमानं
कै-क । १कुचस्थायो अमरः तल चुचुकमिति । दीर्घ-